

Warszawa, dnia 1 czerwca 2020 r.

Dziekan
Okręgowej Rady Adwokackiej
w Warszawie

SEK.0146.5.5.2020.1

Szanowni Państwo

Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie,

Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie,

**Prezes Sądu Okręgowego Warszawa-Praga
w Warszawie,**

**Prezes Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy
w Warszawie,**

**Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy-
Mokotowa w Warszawie,**

**Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-
Północ w Warszawie,**

**Prezes Sądu dla Warszawy Pragi Południe
w Warszawie,**

**Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy
Śródmieście w Warszawie,**

**Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli
w Warszawie,**

**Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza
w Warszawie,**

**Prezes Sądu Rejonowego w Grodzisku
Mazowieckim,**

Prezes Sądu Rejonowego w Legionowie,

**Prezes Sądu Rejonowego w Nowym Dworze
Mazowieckim,**

Prezes Sądu Rejonowego w Otwocku,

Prezes Sądu Rejonowego w Piasecznie,

Prezes Sądu Rejonowego w Pruszkowie,

Prezes Sądu Rejonowego w Wołominie,

**Prezes Sądu Okręgowego w Ostrołęce,
Prezes Sądu Rejonowy w Ostrołęce,
Prezes Sądu Rejonowego w Ostrowi
Mazowieckiej,
Prezes Sądu Rejonowego w Przasnyszu,
Prezes Sądu Rejonowego w Pułtusku,
Prezes Sądu Rejonowego w Wyszakowie,**

Szanowna Pani Prezes, Szanowny Panie Prezesie

W związku z wprowadzaniem „odmrażaniem” wymiaru sprawiedliwości, poniżej przedstawiam spostrzeżenia i postulaty adwokatury warszawskiej, prosząc o ich uwzględnienie przy wprowadzaniu nowych rozwiązań odnoszących się do organizacji pracy w sądach i dostępu do budynków sądów.

- 1. Komunikacja.** Na wstępie dziękuję tym z Państwa, którzy aktywnie komunikują się ze środowiskiem adwokackim przekazując aktualne zarządzenia prezesów i dyrektorów sądów. Dzięki temu faktycznie jesteśmy w stanie szybko publikować treść tych zarządzeń w naszych mediach. Analizując jednak otrzymywane dokumenty, zwracam uwagę na to, iż, tak jak początkowo Sądy organizowały swoją pracę według zbieżnych standardów, tak począwszy od maja br. dostrzegamy, że w każdym sądzie reguły procedowania, wstępu do budynków sądów, czytelnictwa akt, są inaczej regulowane. Występuje chaos informacyjny który dotyka nie tylko profesjonalnych pełnomocników ale przede wszystkim obywateli, którzy nie wiedzą: czy ich sprawy się odbędą i jeśli tak to na jakich zasadach. Zwracam się zatem do Państwa Prezesów z apelem o wypracowanie jednolitych reguł i standardów, zapewniających przede wszystkim gwarancję efektywnego dostępu do sądu dla wszystkich obywateli. Jako Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie deklaruje gotowość współpracy i wszelkiej pomocy przy tworzeniu takich jednolitych zasad.
- 2. Zmianowy system pracy.** Stanowczo sprzeciwiam się planowanemu wprowadzeniu zmianowego systemu pracy w sądach, co – według założeń – ma skutkować wydłużeniem czasu pracy sądów do godziny 18:00. Tak istotna zmiana organizacji pracy w sądach nie powinna odbywać się bez konsultacji z prawniczymi samorządami zawodowymi. Rozumiem, że w wyniku pandemii doszło do dużych opóźnień w rozpoznawaniu spraw ale nie można przedkładać sprawności postępowań nad prawo dostępu do sądu i nad jakością postępowań. Takie rozwiązanie może utrudnić lub uniemożliwić wielu stronom osobisty udział w posiedzeniach (szczególnie tym, którzy sprawują osobistą opiekę nad dziećmi). Dodatkowo, większość kancelarii specjalizujących się w sprawach sądowych ma dostosowany system pracy do dotychczasowych godzin prowadzenia posiedzeń lub rozpraw. Wielu kancelarii zwyczajnie nie będzie stać na wprowadzenie rozwiązań pracowniczych, które

umożliwiłyby wydłużenie pracy biur (i wprowadzenie np. zmianowego systemu pracy). Oprócz posiedzeń i rozpraw, musimy bowiem m.in. zapewnić sprawny odbiór korespondencji (w godzinach pracy listonoszy), organizować spotkania z klientami czy negocjacje. Chcąc wprowadzić rozwiązania, które umożliwiłyby przyspieszenie rozpoznawania spraw, należałoby pilnie podjąć działania, aby większość posiedzeń jawnych i rozpraw mogła się odbywać z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji. Rozumiejąc, że apel ten w znacznym stopniu jest skierowany do ustawodawcy, wskazuję, że bez wspólnej pracy sędziów, adwokatów, radców prawnych i pozostałych przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, takie rozwiązania nie wejdą w życie wystarczająco szybko.

- 3. Wykazy rozpraw i posiedzeń jawnych.** W miesiącach marzec – kwiecień zarówno pełnomocnicy jak i Strony mieli świadomość, że większość spraw się nie odbywa. Aktualnie jednak, pomimo wysiłków organizacyjnych sędziów i pracowników administracyjnych sądów, w wielu przypadkach trudno jest ustalić, czy dane posiedzenie lub rozprawa się odbędą czy też nie. Powstaje poważne zamieszanie, angażujące siły i czas wielu osób po to tylko, aby uzyskać informację, czy dane rozprawy lub posiedzenia się odbędą. Należy mieć na uwadze, że przygotowanie do posiedzeń lub rozpraw jest bardzo czasochłonne. Wymaga zaangażowania tak kancelarii, pełnomocników jak i samych Stron. Wielokrotnie wymaga organizacji długiej podróży do budynku sądu. Dlatego system publikowanych wykazów traktujemy jako przejściowy i niedoskonały. Należy dążyć do czytelnej dla wszystkich informacji, że sprawy zaplanowane się odbędą a zatem do takiego ukształtowania zasad sanitarnych, aby każda z rozpraw lub każde z posiedzeń mogło się odbyć w sposób bezpieczny oraz gwarantującym każdemu respektowanie jego prawa do sądu. Może to być utrudnione tam, gdzie w danej sprawie ma wziąć udział większa ilość osób, dlatego wtedy apelujemy o wykorzystywanie systemów zdalnej komunikacji pomiędzy uczestnikami posiedzeń/ rozpraw.
- 4. Biura podawcze i czytelnie akt.** Wobec faktu, iż uchylono przepisy Tarczy Antykryzysowej w odniesieniu do zawieszenia biegu terminów procesowych, niezbędne jest otwarcie wszystkich biur podawczych i czytelni akt dla Stron i pełnomocników. Analizując treść wydawanych zarządzeń można zwrócić uwagę choćby na próby limitowania dostępu do czytelni akt wymogiem by Strony lub pełnomocnicy wykazywali niezbędną potrzebę skorzystania z czytelni akt lub biura podawczego. Abstrahując od tego, iż takie sformułowanie zarządzenia jest trudne w interpretacji, zwrócić należy uwagę na to, iż dostęp w szczególności do akt (poprzez czytelnię) jest elementem konstytucyjnego dostępu do sądu i nawet w czasach pandemii nie powinien być limitowany, szczególnie, gdy terminy procesowe już bieżą. Sytuacja ta oczywiście wskazuje na potrzebę pełnej digitalizacji akt. Jest to jednak znów postulat dla ustawodawcy i Ministra Sprawiedliwości, o którym powinniśmy mówić jednym głosem.
- 5. Udział publiczności.** Udział publiczności w rozprawach jest jedną z podstawowych zasad funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i elementem zasady jawności

postępowania. Stanowczo sprzeciwiam się ograniczaniu udziału publiczności w rozprawach i posiedzeniach jawnych, apelując o takie zorganizowanie postępowania, by umożliwić udział publiczności np. poprzez zdalną komunikację z sądami.

W imieniu warszawskich adwokatów i aplikantów adwokackich deklaruję Państwu wszelką pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów wynikających z trwającej pandemii.

Łączę wyrazy szacunku,

adw. Mikołaj Pietrzak

do wiadomości:

1. Minister Sprawiedliwości
2. Naczelna Rada Adwokacka
3. Krajowa Izba Radców Prawnych
4. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Warszawie